

Συγκομιδή 2016: Άφθονοι σιτηρών αποδόσεις και χαμηλές τιμές αγροτικών προϊόντων

Автор(и): Нора Иванова, Редактор Растителна Защита /PЗ/

Дата: 19.09.2016 Број: 9/2016

Αφθονία στη συγκομιδή και χαμηλές τιμές – έτσι μπορεί να περιγραφεί εν συντομία η τρέχουσα αγροτική σεζόν. Τα γεμάτα σιλό σιτηρών παραμένουν κλειστά, περιμένοντας μια καλύτερη εμπορική κατάσταση, αλλά η πτώση των τιμών των αγροτικών πρώτων υλών στις χρηματιστηριακές αγορές δεν προσφέρει μεγάλες ελπίδες στους εμπόρους και τους παραγωγούς.

Μια πλούσια συγκομιδή σιταριού 5,6 εκατομμυρίων τόνων, συγκρίσιμη με τα στατιστικά πριν το 1980, αναφέρθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας και Τροφίμων σε συνάντηση του Συμβουλευτικού Συμβουλίου Σιτηρών στις αρχές του μήνα. Η μέση απόδοση για τη χώρα είναι 494 kg/ha, με την υψηλότερη να αναφέρεται στην Περιφέρεια Σιλίστρας – 568 kg/ha. «Και η ποιότητα του σιταριού είναι καλύτερη από πέρυσι, με το 43% της συγκομιδής να έχει πολύ καλές ιδιότητες ψησίματος», τόνισε η Υπουργός Ντετισλάβα Τάνεβα.

Στην πραγματικότητα, σε παγκόσμια κλίμακα, ρεκόρ παραγωγής αναμένονται τόσο για το σιτάρι όσο και για τις ελαιοπαραγωγές καλλιέργειες. Οι παραγόμενες ποσότητες εκτιμώνται σε 743 εκατομμύρια μετρικούς τόνους, σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις του USDA (Υπουργείο Γεωργίας των Ηνωμένων Πολιτειών) (1,2% περισσότερες σε σύγκριση με το προηγούμενο εμπορικό έτος). Οι κύριοι παραγωγοί δημητριακών – Αυστραλία, Καναδάς, Ρωσία και Ουκρανία – καταγράφουν επίσης ευδιάκριτα υψηλά επίπεδα απόδοσης.

Ωστόσο, αντιστρόφως ανάλογα με τη φετινή αγροτική αφθονία είναι οι χαμηλές τιμές αγοράς των αγροτικών πρώτων υλών στις χρηματιστηριακές αγορές. Έτσι, παρά τα υψηλά έσοδα από μια εξαιρετική συγκομιδή, οι αγρότες λαμβάνουν χαμηλότερα κέρδη. Αυτή η τάση παρατηρείται στον τομέα για κάποιο χρονικό διάστημα και δημιουργεί αρνητικά συναισθήματα στην αγροτική επιχείρηση, ειδικά μεταξύ των μικρότερων εκμεταλλεύσεων.

Χαμηλά κέρδη

Οι τιμές αγοράς των αγροτικών πρώτων υλών παραμένουν μη ικανοποιητικές, παρά τις δυσμενείς κλιματικές συνθήκες στις αρχές του έτους και τους καλοκαιρινούς ανομβρίες. Σε μια προσπάθεια διαχείρισης της κατάστασης, οι μεγαλύτεροι γαιοκτήμονες κρατούν το σιτάρι τους στα σύγχρονα σιλό τους και περιμένουν πιο ευνοϊκές προσφορές στην αγορά. Για αυτούς αυτό δεν είναι θέμα επιβίωσης, επειδή τα κεφάλαιά τους δεν προέρχονται μόνο από τη συγκομιδή, και η λήψη τραπεζικών δανείων με χαμηλά επιτόκια εξασφαλίζει έναν ανέξοδο χειμερινό σπόρο. Εάν αυτή η στρατηγική θα αποδειχθεί επιτυχής μόνο ο χρόνος θα δείξει. Σε κάθε περίπτωση, η απελευθέρωση ακόμη και μικρών ποσοτήτων σιτηρών στην αγορά σίγουρα θα εγγυηθεί μια υψηλότερη μέση τιμή για τη συγκομιδή.

Οι πιο κερδοφόρες στο αγροτικό σχήμα παραμένουν οι εταιρείες που ασχολούνται με την παραγωγή και το εμπόριο αγροτικών πρώτων υλών. Σε αυτές είναι που η στένωση των περιθωρίων κέρδους είναι πιο εμφανής. Συνολικά, τα έσοδα είναι υψηλότερα κατά σχεδόν 9%, φτάνοντας τα 7,1 δισ. ΒΛΛ, αλλά το συνολικό κέρδος έχει συρρικνωθεί από 203 εκατομμύρια ΒΛΛ σε 139 εκατομμύρια ΒΛΛ, ή 31% λιγότερο το 2015 σε σύγκριση με το 2014. Προς το παρόν, μόνο οι διανομείς προϊόντων φυτοπροστασίας, λιπασμάτων και σπόρων δείχνουν σταθερά κέρδη.

Υψηλά έσοδα

Οι ενημερωτικές αγροτικές καμπάνιες των πολυεθνικών εταιρειών παρέχουν στους Βούλγαρους αγρότες πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας επιλεγμένους σπόρους, ανθεκτικούς στην ξηρασία και στις ασθένειες, και σε ρυθμιζόμενα προϊόντα φυτοπροστασίας. Το μοντέλο τους «ολοκληρωμένη φροντίδα πελατών», σύμφωνα με το οποίο παρέχονται υπηρεσίες από την πώληση ενός πλούσιου χαρτοφυλακίου σπόρων μέχρι μια αφοσιωμένη ομάδα αγρονόμων στο χωράφι, έχει οδηγήσει όχι μόνο σε αυξανόμενα κέρδη, αλλά και στην εξάρτηση των αγροτών από τις συγκεκριμένες προσφορές των εταιρειών σπόρων. Ένας άλλος λόγος για τα καλά αποτελέσματα είναι ορισμένες προστασίες ελκυστικές για τους αγρότες, όπως η ασφάλεια έναντι της μη

βλάστησης της ελαιοκράμβης λόγω ξηρασίας, που προσφέρεται από την «Monsanto International Branch Bulgaria». Η τελευταία ανέφερε για το 2015 κέρδη 12,4 εκατομμυρίων ΒΛΛ και έσοδα 26,1 εκατομμυρίων ΒΛΛ, που είναι 8% περισσότερα σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Τι κέρδη θα υπάρξουν μετά τη συγχώνευσή τους με τη γερμανική χημική ομάδα Bayer θα περιμένουμε να δούμε στην επόμενη αγροτική σεζόν.

Αλλαγή στρατηγικών μεταξύ των μεγάλων παικτών της αγοράς

Συνολικά, η τάση είναι οι βουλγαρικές αγροτικές εταιρείες να συνεχίζουν να κλείνουν τον κύκλο παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίου, ενώ οι διεθνείς εταιρείες ειδικεύονται κυρίως στο εμπόριο. Η εταιρεία με βάση το Μπουργκάς «Σεβάν» παραδοσιακά κατατάσσεται ανάμεσα στις μεγαλύτερες, καθώς εκτός από το εμπόριο αγροτικών πρώτων υλών, είναι επίσης ανάμεσα στους παραγωγούς. Τα κύρια έσοδά της προέρχονται από την εξαγωγή προϊόντων στο εξωτερικό. Πέρυσι η εταιρεία θέτησε σε λειτουργία τη νέα της εγκατάσταση αποθήκευσης σιτηρών στο χωριό Σβομπόντα, Δήμου Καμένου. Η χωρητικότητά της διπλασιάστηκε σε 200 χιλιάδες τόνους, και από τον Ιανουάριο η επένδυση για αυτό ανήλθε σε 600 χιλιάδες ΒΛΛ. Με στόχο τη βελτίωση της λογιστικής και τη μείωση του κόστους μεταφοράς, το στόλο οχημάτων έχει επίσης ανανεωθεί με 30 νέες μονάδες τρακτέρ και ημιρυμουλκούμενων.

Η Cargill, ένας από τους παγκόσμιους ηγέτες στην παραγωγή και το εμπόριο σιτηρών και ελαιοπαραγωγών καλλιεργειών, έχει αλλάξει την επιχειρηματική της στρατηγική και έχει επικεντρωθεί αποκλειστικά στην αγορά και πώληση αγροτικών προϊόντων και στην ανάπτυξη της ως παγκόσμιος θαλάσσιος χειριστής. Το τμήμα Θαλάσσιας Μεταφοράς της Cargill διαχειρίζεται έναν από τους μεγαλύτερους ναυλωτικούς στόλους στον κόσμο για χύδην φορτία, με πάνω από 600 πλοία να επισκέπτονται περίπου 1.000 λιμάνια ετησίως και να μεταφέρουν πάνω από 200 εκατομμύρια MT χύδην φορτίου.

Εξαιρετικές αποδόσεις δημητριακών και η συσσώρευση πλεονασμάτων σιτηρών τα τελευταία χρόνια δεν οδηγούν αυτόματα σε υψηλές τιμές. Τα χαμηλά επίπεδα στις παγκόσμιες αγροτικές χρηματιστηριακές αγορές και η ανασυγκρότηση στο επίπεδο των παγκόσμιων παικτών στους σπόρους και τα προϊόντα φυτοπροστασίας υπόσχονται ένα δυναμικό επιχειρηματικό περιβάλλον την ερχόμενη σεζόν.